

YAZAR HAKKINDA

İlkokulu İstanbul ve Çardak'ta okuyup ardından Çardak Ortaokulu ve Lâpseki Lisesi'ni bitirdi. Ege Üniversitesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'na bir sene devam ettikten sonra aynı üniversitenin Fen Fakültesi Mikrobiyoloji Bölümü'nden 1981 yılında mezun oldu. 1981'den 2015 yılına kadar ilaç sektöründe orta kademe yöneticiliği yaptı.

2008-2018 yılları arasında çeşitli dönemlerde Jale Sancak Öykü ve Roman Atölyesi'ne devam etti. Öykülerinden bazıları *Varlık*, *Ekin Sanat* dergileri ve *Galapera Fanzin*'de yayımlandı. 2019 yılında İthaki Akademi tarafından verilen editörlük eğitimine, 2020 yılında Mario Levi İleri Düzeyde Yazarlık Atölyesi'ne, 2021 yılında MasterCamp Yazarlık Akademisi'ne devam etti.

2018 yılı Nisan ayında ilk öykü kitabı *Hadi Gülümse*, Sinopsis Yayınevi tarafından basıldı.

21 Kadın 21 Öykü, *22 Kadın 22 Öykü*, *Gücüne Gelsin* isimli kolektif çalışmalarda öyküleriyle yer aldı.

2021 Ekim ayında Destek Yayınları tarafından basılan ilk romanı *Dünya Döner Renkler Kalır* 2022 yılı 77. Yunus Nadi Roman Ödülü'nü aldı.

Liseden beri hiç bırakmadığı yağlıboya resim çalışmalarını, 2000-2002 yılları arası İstasyon Sanat Eğitim Merkezi'nde resim ve sanat tarihi eğitimi, 2003-2007 arasında ressam Feyyaz İnanç Atölyesi'nde resim dersleri olarak geliştirdi. 2002-2021 yılları arasında çeşitli ortak sergilere katılmış olup resim çalışmalarına şu an evinden devam etmektedir.

1988 yılından beri evli olup iki yetişkin çocuk annesidir.

DESTEK YAYINLARI: 1731
EDEBİYAT: 303
BELĞİN BIYIKOĞLU / ZAMAN GEÇER SESLER KALIR

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: Melike Doğan
Sayfa Düzeni: Melike Doğan
Sosyal Medya-Grafik: Mesud Topal-Nursefa Üzüm Kalender-Samet Ersöz
Reklam ve Tanıtım: Işıl Ilgıt Şimşek-Selen Çavuşoğlu

Destek Yayınları: Nisan 2023
Yayıncı Sertifika No. 43196

ISBN 978-625-441-902-7

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul
Tel. (0) 212 613 30 06

BELGİN BIYIKOĞLU

ZAMAN GEÇER SESLER KALIR

Dedem ıkıkçı Eyüp'ün aziz anısına saygıyla...

ÖNSÖZ ve TEŞEKKÜR

Zaman Geçer Sesler Kalır; 1887 ile 1923 yılları arasında geçen, yaşanmış gerçek olayları da anlatan bir dönem romanıdır. Kitabın içinde yer alan olaylar, birçok kitap ve makale incelenerek seçilmiştir.

Kendi aile büyüklerimin yaşanmış hikâyelerini, kurguyla zenginleştirerek yazdığım *Zaman Geçer Sesler Kalır*'ın yazılma sürecine kadar olan zamanda ve yazılma sürecinde bana bir şekilde katkı sunan herkese teşekkür etmek isterim.

En başta; hayattaki duruşunu örnek aldığım sevgili kahramanım, dedem Eyüp Albayrak'a, beni masalların büyüdünyasıyla tanıştıran ve Sabite Hanım'ın varlığından haberdar eden sevgi dolu anneannem Ayşe Soğancı'ya, hayatta yapmak istediğim her şeyi yapabileceğime inandıran sevgili babam İsmail Albayrak'a, çocuksu neşesiyle hayatın güzel, neşeli yanını gösteren ve yaşamdan korkmamayı öğreten annem Nezihat Albayrak'a, doğduğu andan itibaren bu dünyada yalnız olmadığını hissettiren canım kardeşim Dr. Eyüp Cengiz Albayrak'a, beni ilk kez hikâye yazmaya teşvik eden değerli ilkokul öğretmenim Muharrem Ünlü'ye, Türkçeyi konuşmayı ve yazmayı en güzel şekilde öğretirken kurduğu kitaplıkla hayal dünyamızı besleyen, ortaokul Türkçe ve lise edebiyat dersi öğretmenim Hüseyin Güven'e, lisede tarih, sanat

tarihi, resim, rehberlik retmenim olan, aynı zamanda bugüne kadar devam eden resim çalışmalarımın temelini atan, retmenim Ergün ner'e, hayatıma girdiği andan beri yaptığım her işte yanımda duran çok sevgili eşim Abdülkadir Bıyıkoğlu'na, yaşamıma anlam katan oğlum Doğa ve kızım Eylül Bıyıkoğlu'na, bu kitabı yazarken; heyecanımı paylaştığım en büyük destekçim, tanıştığımız günden beri kız kardeşim ve arkadaşım olan sevgili elim Gl Bıyıkoğlu'na ve beni daima teşvik eden eşi İskender'e, bana Sabite ninemle ilgili bilgiler veren Rıza amcamın kızı sevgili kuzinim Nazire Elibol ve babamın kuzeni Halil amcamızın kızı, sevgili Hatice Semerci'ye, derslerine katıldığım ya da katılmadığım ama illa ki kitaplarını okuduğum benden önce edebiyat yolunda yürüyen ustalarım, senaryo atölyesi retmenim çok değerli Dr. Nermin Ercan'a, *Zaman Geçer Sesler Kalır*'ın değerli editörü Devrim Yalkut'a, kapak tasarımı ve sayfa düzenini yapan çok sevgili Melike Doğan'a, kardeşimin eşi zlem'e, canım yeşenlerim; Ezgi, Deniz ve Aslı'ya, desteklerini esirgemeyen burada isimlerini tek tek veremediğim sevgili arkadaşlarıma ve dostlarıma, okuduğum andan beri; bu kitabı yazmama ilham olan, o dönemi yazarken çok faydalandığım, aynı zamanda ortaokul sıra arkadaşım sevgili Sevil'in oğlu olan, *Arşiv Belgelerinde Lâpseki (1915-1922)* kitabının yazarı değerli kardeşim Hüseyin Arabacı'ya, bana kucak aan Destek Yayınları'na ve bu kitapta emeği geçen emekçilerine teşekkür etmeyi borç bilirim.

Ağustos 1887

“Yine Bir Gülnihal”

O gün, sıcak daha sabahtan bastırmıştı. Her zamanki gibi koşarak, merdivenlerden hole indiğinde, durup sesleri dinledi bir süre, yanlış işitmemişti; kuş sesleri arasından sıyrılan güçlü haykırış Şimal'e aitti. Ok gibi atılıp bütün koridoru bir koşu geçip bahçeye çıktı.

“Şimal! Nereden çıktın sen!” Midillisinin başını ellerinin arasına alıp bir süre öylece kaldı.

“Kahvaltıdan sonra söyleyecektik sana ama anlaşılan Şimal, senin ayak seslerini işitince burada olduğunu haber vermek istedi.”

İnsanın içini ısıtan tok sese doğru koşarak, babasının kollarına atıldı.

“Pek mesut ettiniz beni paşa babacığım.” Tekrar midillisine doğru gidecekken durup babasının eline öptü, iki adım geriye çekilip onun bal rengi gözlerinin içine bakarak, “Şimal artık bizimle mi kalacak?” diye sordu.

“Bon anniversaire çiçeğim! Şimal sana hediyemiz. Birkaç gün bizimle olacak, sonra çiftliğe geri gidecek ama artık o sadece senin.”

“Minnettarlığımı nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum. Şimal'e artık sadece ben mi bineceğim?”

“Sadece sen bineceksin, burada bakımı zor olacağı için çiftlikte kalmasının daha uygun olacağını söyledi Marcel.”

“Ama onu istediğim zaman görebileceğim değil mi?”

Baba kız bir süre altın renkli midilliyle oynadıktan sonra bahçedeki çeşmede ellerini yıkayıp merdivenleri yavaşça çıkıp el ele yemek odasına doğru ilerlediler. Bir köşesinde Őöminenin olduğu, bahçe tarafından girildiğinde sol tarafta bulunan bu geniş yemek odasına, Hekim Paşa ve ailesi yemek odası demeyi tercih etseler de aslında yemek salonu demek daha doğru olurdu. Őöminenin önündeki, iki adet gülkurusu renkte kadife kumaşla kaplanmış tekli koltuk, koltukların gerisinde duvara doğru on iki kişilik oval, gül ağacından yapılma; ayakları aslan başı motifli masa, ceviz ağacından yapılma açık mavi desenli atlas kaplı sandalyeler, girişte sağda duvara yakın duran kuyruklu piyano, piyanoyla Őöminenin arasında duran yine gülkurusu renkli kadife kaplı üçlü oturma koltuğuyla normal bir konağın selamlık salonundan bile büyüktü. Onlar ailece oldukları zamanlarda yemeklerini balkonun önündeki, büyük masanın tıpatıp aynısı gül ağacından yapılma dört kişilik masada yerlerdi. Küçük masa, yaz başında balkona taşınır, o zaman bülbül sesleri gül kokuları arasında kahvaltı da yemek de uzardı.

Masaya oturduklarında, annesi de yanlarına gelmişti. Hekim Paşa, cuma günleri dışında onlara kahvaltıda eşlik etmezdi, o gün çarşamba olmasına rağmen evde oluşu Sabite'yi şaşırtsa da bir şey sormadı. Gülnüş Hanım zarif adımlarla gelip, “Sabah-ı şerifleriniz hayırlı olsun” dedikten sonra kızının başını öpüp onun yanındaki, bahçeyi gören iskemleye oturdu. Sabite'nin en

sevdiği ay yılın bu ayı idi. İzebella zmlerinin, Isparta gllerinin kokusu, Cevher Kadın'ın fincanlara doldurduğu demlenmiş ayınkisiyle birleşince insanın içine sevince benzer bir duygu yerleşiyordu. Haşlanmış yumurta, peynir, zeytin, gl reçeli, bal, tereyağı, manda kaymağından müteşekkil kahvaltılarını kuş sesleri arasında sohbet ederek bitirdikten sonra, herkesin Hekim Paşa diye hitap ettiği Mithat Paşa ayağa kalktı:

“Benim biraz işim var, şimdi bir hastam gelecek yan tarafa geçiyorum, siz dışarıya çıkmaya hazır şekilde giyinip beni burada bekleyin, hasta gider gitmez sizi buradan alıp çok güzel bir yere götüreceğim.”

Sabite sesindeki heyecanı gizleyemeden, “Biraz sonra Madam Dupont gelecek, ilk kez Hamamizade Dede Efendi'den çalacağız. Çok heyecanlıyım, ona karşı mahcup olmak istemem” dedi.

“Madem yle; çalışmanızın bitmesini bekleriz biz de, hem ne zamandır sizi çalışırken izlemedim.”

Baba kızı nemlenmiş gözlerle izleyen Glnş Hanım, “O zaman hemen üstünü değiştirmelisin, Mjđan Kalfa yeni elbiseni yatağın üstüne koymuştur çoktan” deyince, Sabite gözleri ışıldayarak, “Kıymetli validem yeni esvap mı dediniz?” diye sordu.

“Güzel perim doğru işittin, bugün için çok önceden diktirdiğim yeni elbiseni beğeneceğini düşünüyorum, ayrıca saçlarını da güzelce tarayın.”

Sabite yatağın üstündeki toz pembe, karpuz kollu, kolları; etekleri, cep ağızları, yaka kısmı aynı renk dantelle süslenmiş elbiseyi görünce boş bulunup sevinç nidası atıverdi.

“Kalfacığım bu elbiseyi ben görmeden nasıl tamamlayıp bitirirsiniz, ya üzerime olmazsa?”

“Madam Efiyeni’nin ırağı Sofia’ya mavi kadife elbiseni örnek olarak götürmüştüm yavrum.”

Mjđan Kalfa beline kadar uzanan saçlarını tarayıp rdkten sonra, Sabite aynada kendini uzun uzun seyretti. Elbisesi prova edilmiş gibi tam üzerine oturmuştu. Kuşağını da bağlattıktan sonra koşarak aşağıya indi, az kalsın Madam Dupont’la arpışacaklardı. Minik bir reveransla madamı selamladıktan sonra piyanonun başına geçerken Zehra’nın masanın sandalyelerinden birisine oturduğunu son anda fark edip ona gülümsedi. Mozart, Chopin, Vivaldi’nin eserlerini icra etmek onu her zaman mutlu etse de Hamamizade Dede Efendi’nin rast semaisi “Yine bir Gülnihal” onu çok derinden etkilemişti.

Landona bindiklerinde, Madam Dupont’un önceki ders anlattığı, Dede Efendi’nin bu güzel bestesinin ilginç hikyesini düşünürken, Zehra’nın arabanın arkasından mahzun gözlerle baktığını gördü. Onun üzülmesine hiç dayanamazdı, yine de onun niye kendileriyle gelmediğine ilişkin bir soru sormadı. Aslında, Zehra ile ayrılırı gayrıları yoktu. Babası, derslere onun da katılmasını isterdi, bazen Zehra uyuyakalır derse gecikir, o zaman konuları anlatmak ona düşerdi. Beraber oynarlar beraber hayal kurarlardı.

Hekim Paşa, Sabite’nin aklından geçenleri anlamış gibi, “Biraz zldn biliyorum ama bugün ailemize mahsus bir gün olduğu için Zehra’yı davet etmedik. Abdullah Efendi onları birazdan emberlitaşa hamama götürecek, oradan da bir akrabalarına gideceklermiş, yarın öğlen dönerler ancak. Sonraki gün akşamüstü buluşursunuz yine” dedi.

Sabite, Zehra’yı stkardeş olmalarından öte kardeş olarak da bellemişti. Ona kalsa, Zehra’yla daha küçükken olduğu gibi aynı

odada kalmak, aklına gelen cin fikirleri hemen onunla paylaşmak istiyordu. Hayal meyal olsa da hatırlıyordu onunla ve aslında sütannesi olan Hasibe Kadın'la aynı odada kaldığı zamanları, niye annesiyle değil de onlarla kaldığını anlayamasa da uyandığında onları yanında görünce sevinirdi.

Hekim Paşa, dalgın gözlerle yola bakıyordu, onu izlerken; son günlerde çok çalıştığından yorgun olduğunu düşündü. Babası, artık çoğu zaman akşam yemeklerinde onlarla olamıyordu. Derslere de ara vermişlerdi. Aslında, anatomi dersleri, insan organlarıyla ilgili öğrendiği yeni bilgiler, yaptığı çizimler çok hoşuna gidiyordu. Yaşlılarına göre daha olgun bir çocuktuk o, bebekleriyle oynamaktan ziyade yeni bir şeyler öğrenmekten zevk alıyordu. İçinden bir an önce derslerin yeniden başlamasını istedi. Annesi, onun saçlarını kokladıktan sonra yol kenarında beliren konakları seyretmeye başladı. Çok gösterişli bir konağın önünden geçerken, “Ne kadar büyük bir konak” diye şaşkınlığını belli edince, Hekim Paşa, “Bizim konağımız yeteri kadar büyük” dedi biraz sertçe.

“Paşa babacığım, ben sadece şaşırdım, ilk defa bu kadar büyük bir konak görüyorum da ondan söyledim” derken gözlerine yaşlar hücum etmişti. Alışkın değildi babasının terslemesine. Kısa bir sessizlikten sonra Hekim Paşa kızının yanağını okşayarak, “Mühim olan büyüklüğü değil, sevgi dolu bir yuva olması” dedi bu kez şefkatle.

Bir süre gittikten sonra iki yanında güzel binaların sıralandığı; geniş, kalabalık bir caddeye çıktılar. Kabarık elbiseleri yerlere kadar uzanan; güzel şapkalı, tek başlarına yürüyen kadınlar ilgisini çekti. Uzun ceketli adamların kolunda salınan bazı kadınları da konser olduğu zaman konağa gelenlere benzetti. O günlerde

Zehra ile birlikte üst katın penceresinden onların gelişini izlemek konserin kendisinden bile zevkli gelirdi onlara. Kırmızı fesli adamlarla onların arkasından yürüyen siyah çarşafli kadınlara gözü iliştiğinde içi bir tuhaf oldu, hemen annesine baktı. Annesinin başında; yaprak yeşili bone, bonenin devamında burnunun ucuna kadar inen yine aynı renkte bir tül vardı. Ona çok yakışsa da iri, siyah gözlerinin gizlenmesi hoşuna gitmedi. Sanki karşısında başka biri varmış gibi geliyordu o güzel gözleri göremeyince. Açık yeşil kısa bolerosu, aynı renk uzun ipek elbisesiyle çok güzel görünüyordu ama yine de büyüyünce; babasının Cadde-i Kebir olduğunu söylediği, geniş caddede gördüğü; ince belli, kat kat etekli, süslü şapkalı hanımlar gibi giyinmek istediğini düşündü. Hele de kara çarşaf giymek hiç ona göre değildi, büyüdüğü zaman asla, ne pahasına olursa olsun kara çarşaf giymeyeceğine karar verdi, daldığı düşüncelerden babasının “Burada inmemiz gerekiyor” diyen sesiyle sıyrıldı.

Üçü birlikte biraz daha yürüdükten sonra dar bir sokağa dalıp kocaman kapılı bir binanın önünde durdular. Kapının üzerindeki taş kemere işlenen melek kabartmaları Sabite’yi büyülemişti sanki, bir süre gözlerini kemerden alamadı. Babası, annesiyle kendisine yol vererek eliyle gidecekleri yönü gösterince açık duran başka bir kapıya doğru ilerlediler. İçeriye girdikten sonra bir süre kapının önünde; onları karşılayan adamla babası kısık sesle bir şeyler konuştuktan sonra koridorun sağında bulunan ikinci kapıdan geniş bir odaya geçtiler.

Geniş, karanlık sayılabilecek kadar loş bir odaydı girdikleri. Ahşap oymalı, kahverengi deri kaplı, nerdeyse koltuk büyüklüğünde bir iskemle vardı sadece. Babasının Nikola diye seslendiği sakallı adam önce annesinin sandalyeye oturmasını işaret etti

sonra babasıyla Fransızca konuşarak nasıl poz vereceklerini anlattı. O ana kadar sakinliğini koruyan Sabite'nin kalbi hızlı hızlı atmaya başladı. Babası onun heyecanını görünce elinden tutup annesinin yanına götürdü, bir elini karısının omzuna bir elini Sabite'nin omzuna koyup “Hazırız” diye seslendi. Nikola, kafasını; ahşap, önünde camdan bir gözün yer aldığı arkası körüklü tuhaf bir aletin içine siyah örtüyü kaldırarak sokarken “Şimdi hiç kıpırdamadan bekleyiniz efendim” dedi yumuşak ama buyurgan bir ses tonuyla. Adeta nefeslerini tutarak bir müddet bekledikten sonra kutunun tepesinden çıkan kuvvetli ışık gözlerini kamaştırdı. Nikola eliyle bir süre daha bekleyin gibisinden işaret yapınca çaresiz kıpırdamadan durmaya çalıştılar, ta ki Nikola elinde bir cam parçasıyla çıkıp hemen arkasındaki kapıdan başka bir yere girerek gözden kaybolana kadar. Onun odadan çıktığını görünce duruşlarını bozmadan birbirlerine gülümsediler. Nikola yanlarına gelip de “Tamam serbestsiniz” deyince, derin bir nefes alarak odadan çıktılar.

Hekim Paşa, onları tekrar anacaddeye çıkartıp kapısında Lebon yazan vitrininde kurabiyeler, renkli şekerlemeler olan bir dükkâna soktu. Sabite daha önce hiç bu kadar güzel bir yer görmemişti. Etrafında üç zarif sandalye olan küçük şık masalar, masalarda oturan güzel kıyafetli kadınlarla erkekler... Beyaz eldivenli, orta yaşlı, uzun siyah ceket giymiş beyaz gömlekli bir adam büyük bir ciddiyetle boş olan bir masaya oturttu onları. Hekim Paşa, “Bugün tatlı seçimleri benden, başka zaman geldiğimizde siz kendiniz seçersiniz” dedikten sonra bir an susup devam etti. “Annenin de senin de burada gördüğünüz kadınlar gibi giyindiğiniz, yanınızda erkek olmadan gezdiğiniz günler de gelecek. Senin iyi bir eğitim alman için nasıl bir gayretle didindiğimizi